

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ

61023, м. Харків, вул. Весніна, 14, тел. (057)7000-787 факс (057) 7000-271

ПОВІДОМЛЕННЯ
про зміну раніше повідомленої підозри

місто Харків

«04» грудня 2025 року

Слідчий відділу розслідування злочинів, учинених в умовах збройного конфлікту, слідчого управління ГУНП в Харківській області лейтенант поліції Фартушна Дар'я Сергіївна, розглянувши матеріали кримінального провадження, зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за №12022221240000235 від 25.03.2022, у зв'язку із наявністю доказів та достатніх підстав для повідомлення особі про підозру за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України (в редакції до 24.10.2024), відповідно до ст. ст. 36, 40, 42, 276-279 КПК України, –

П О В І Д О М И В:

Сердюку Артему Сергійовичу, 24.11.2003 року народження, громадянину України, уродженцю смт. Ківшарівка Куп'янського району Харківської області, громадянину України, відносно якого 09.10.2024 до суду направлено обвинувальний акт за ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 111 КК України, зареєстрованому за адресою: Харківська область, Куп'янський район, смт. Ківшарівка, 5, кв. 118, точне місце знаходження якого на даний час не встановлено,

про те, що він обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, жорстокому поводженні з військовополоненим та в іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому групою осіб, тобто у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

1. З лютого 2014 року до часу складання повідомлення про підозру триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року

президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення Збройних сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії РФ проти України», п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

2. Відповідно до ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – ЖК (IV)), особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Згідно з положеннями ст. 27 ЖК (IV), особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Відповідно до ст.31 ЖК (IV) жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Згідно з положеннями ст. 32 ЖК (IV) Високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше бруталне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Статтею 147 ЖК (IV) передбачено, що серйозними порушеннями є дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема нелюдяне поводження.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I), заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Нелюдське поводження є воєнним злочином відповідно до ст.8(2)(а)(ii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду (далі - РС МКС).

3. Збройне захоплення населених пунктів Куп'янського району Харківської області розпочалося з 24.02.2022. Частина вищезазначених територій у цей час перейшла під контроль Російських окупаційних військ. Внаслідок цього, станом на кінець лютого 2022 року ряд населених пунктів Куп'янського району Харківської області та зокрема місто Куп'янськ контролювалося представниками ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань.

У вересні 2022 року військовослужбовці збройних формувань РФ та підконтрольні їм сили відступили з території м. Куп'янськ та Куп'янського району Харківської області.

У результаті вищезазначених подій, в умовах міжнародного збройного конфлікту, значна частина території Харківської області, починаючи з 24.02.2022 у тому числі місто Куп'янськ та Куп'янський район – з 27.02.2022 по 08.09.2022, перебували під контролем збройних формувань РФ та підконтрольних їм сил особовий склад яких залучався до пошукових заходів та незаконного затримання українських громадян на території Куп'янського району та місту Куп'янськ Харківської області.

4. 27.02.2022 (точний час у ході досудового розслідування не встановлено) військовослужбовці збройних формувань РФ та підконтрольних їм сил, перебуваючи за адресою: вулиця Харківська, 14, місто Куп'янськ, Харківської області, діючи за наказом та під керівництвом невстановлених осіб з числа керівного складу збройних формувань, силових структур, органів окупаційної влади РФ досудове розслідування відносно яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, будучи озброєними, незаконно захопили та встановили свій контроль над Ізолятором тимчасового тримання Куп'янського РВП ГУНП в Харківській області (далі – ІТТ Куп'янського РВП), що не було обумовлено воєнною необхідністю, а здійснено виключно з метою незаконного утримання (нелегального ув'язнення), катування та жорстокого поводження з

цивільними особами, вчинення іншого фізичного і психологічного тиску з метою отримання відомостей, що представляла інтерес для окупаційної влади та військових РФ.

Реалізуючи політику держави-агресора щодо широкомасштабних нападів на місцевих мешканців, зокрема й колишніх та діючих працівників правоохоронних органів, представників органів місцевого самоврядування, що не перебували при виконанні своїх професійних обов'язків та які незгодні з діями окупаційної влади, спрямованими на відокремлення Харківської області від України та приєднання її територій до складу РФ, в порушення ст.ст. 27, 31, 32 ЖК (IV), ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03.07.1954 (далі – Конвенція), ст.ст.51, 75 ДП I, упродовж часу окупації, перебуваючи на окупованих територіях Куп'янського району Харківської області за наказом невістановлених під час досудового розслідування осіб з числа співробітників Федеральної служби безпеки та/або інших відомств РФ, за попередньою змовою з іншими невістановленими у ході досудового розслідування особами з числа працівників вказаної служби та/чи інших військових підрозділів РФ, маючи умисел на порушення законів та звичаїв війни, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у формі жорстокого поводження з цивільним населенням, незаконно, без складання будь-яких процесуальних документів, із застосуванням фізичної сили, затримували (нелегально ув'язнювали) потерпілих, після чого під примусом та погрожуючи позбавленням життя, останніх та їх рідних, привозили до спеціально облаштованої катівні в приміщенні Ізолятору тимчасового тримання Куп'янського РВП ГУНП в Харківській області за адресою: вулиця Харківська, 14, місто Куп'янськ.

5. Не раніше 27.02.2022 року (більш точний час та дату досудовим розслідуванням не встановлено), невістановлені особи з числа керівного складу збройних формувань РФ, силових структур, органів окупаційної влади РФ залучили до реалізації спільного плану **Лісняка Євгена Олександровича**, 21.01.1985 року народження, який добровільно зайняв так звану посаду (російською мовою) «Начальника управління внутрішніх дел Временной гражданской администрации в Харьковской области» та **Борисенка Віталія Леонідовича**, 24.09.1987 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «Начальника отдела уголовного розыска Временной гражданской администрации Харьковской области».

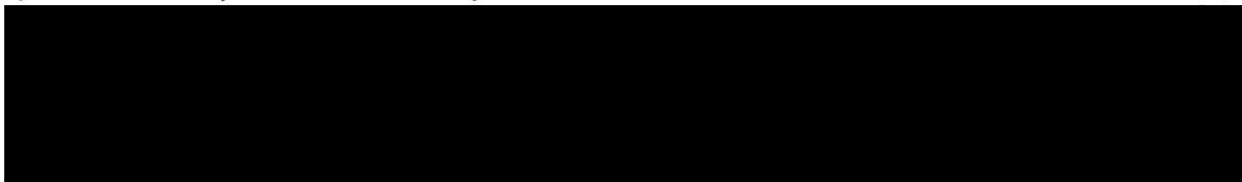
У подальшому, але не раніше 27.02.2022 року (більш точний час та дату досудовим розслідуванням не встановлено), невістановлені особи з числа керівного складу збройних формувань РФ, силових структур, органів окупаційної влади РФ, Лісняк Є.О., Борисенко В.Л., за попередньою змовою для реалізації спільного плану вступили в злочинну змову з **Клочковим Олексієм Сергійовичем**, 15.12.1987 року народження, (командир 2-го окремого спеціального штурмового батальйону 1-го армійського корпусу так званої «ДНР», командир спеціального підрозділу «ПАТРИОТ» так званої «ДНР»), **Калашніковим Віталієм Віталійовичем**, 26.01.1983 року народження,

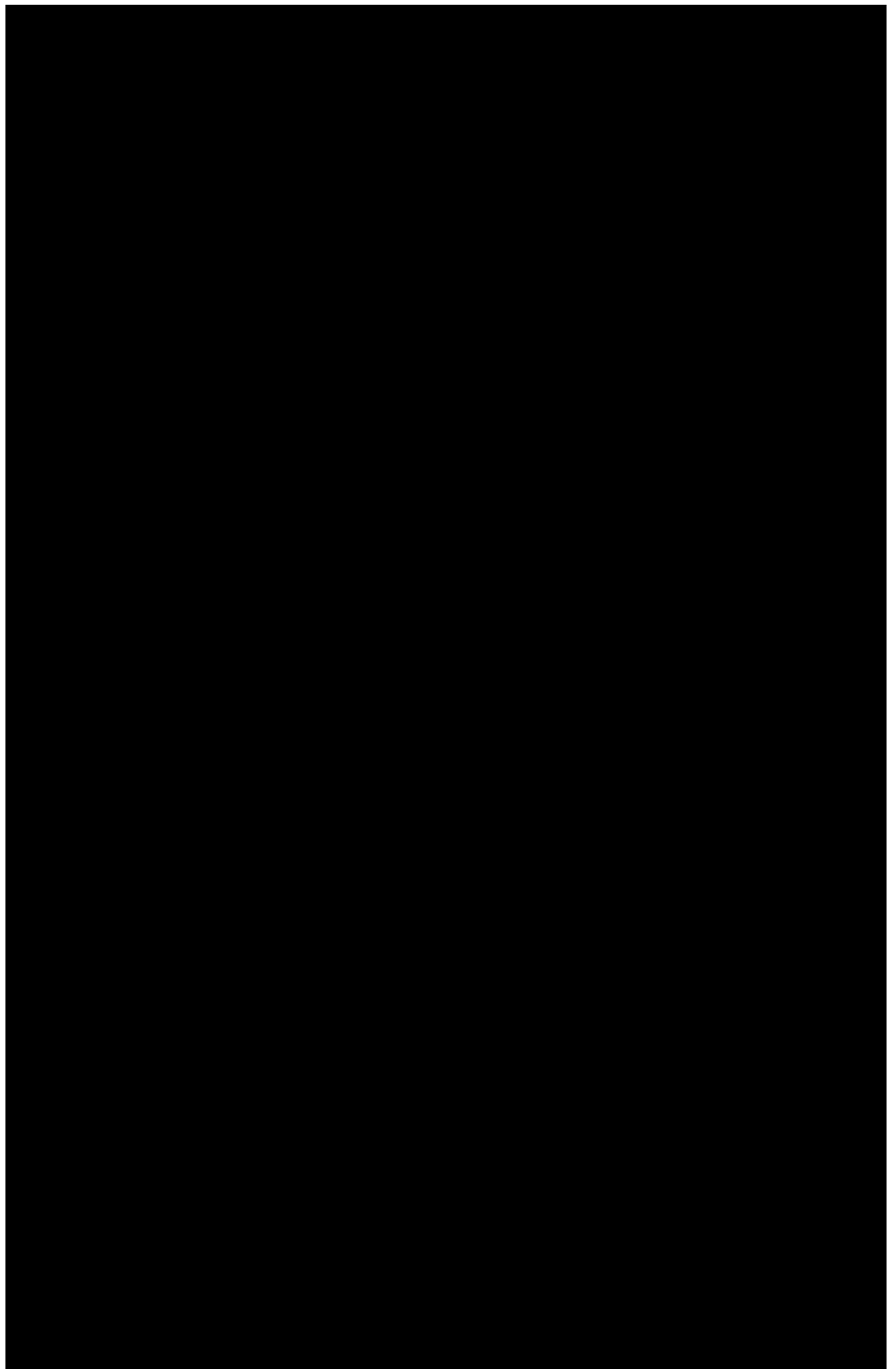
(учасник незаконного збройного формування так званої «ЛНР»), **Штець Василем Йосифовичем**, 20.01.1976 року народження, (військовослужбовець ЗС РФ – кулеметник 2-го відділення 2-го взводу 9-ї роти, позивний – «ГРЕК»), **Лужецьким Дмитром Яновичем**, 13.03.1986 року народження, **Шабуніним Володимиром Івановичем**, 07.06.1995 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «начальника группы конвойной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Сердюком Артемом Сергійовичем**, 24.11.2003 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского группы конвойной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Гурею Дмитром Олександровичем**, 06.02.2002 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «инспектора – дежурного изолятора временного содержания задержанных и арестованных лиц Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Малєвим Євгеном Вікторовичем**, 15.08.1981 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «начальника ИВС Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Мінцем Сергієм Сергійовичем**, 17.10.1978 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского ИВС Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Лічманом Юрієм Володимировичем**, 26.05.1976 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского ИВС Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Борисенком Владиславом Дмитровичем**, 06.07.2001 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского группы конвойной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Вергелесом Сергієм Валерійовичем** 14.12.1970 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «стажера полицейского ИВС Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Липовим Сергієм Анатолійовичем**, 11.06.1981 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского взвода патрульной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Куликом Миколою Олександровичем**, 17.09.1991 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «полицейского взвода патрульной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Бабарикіним Ігорем Павловичем**,

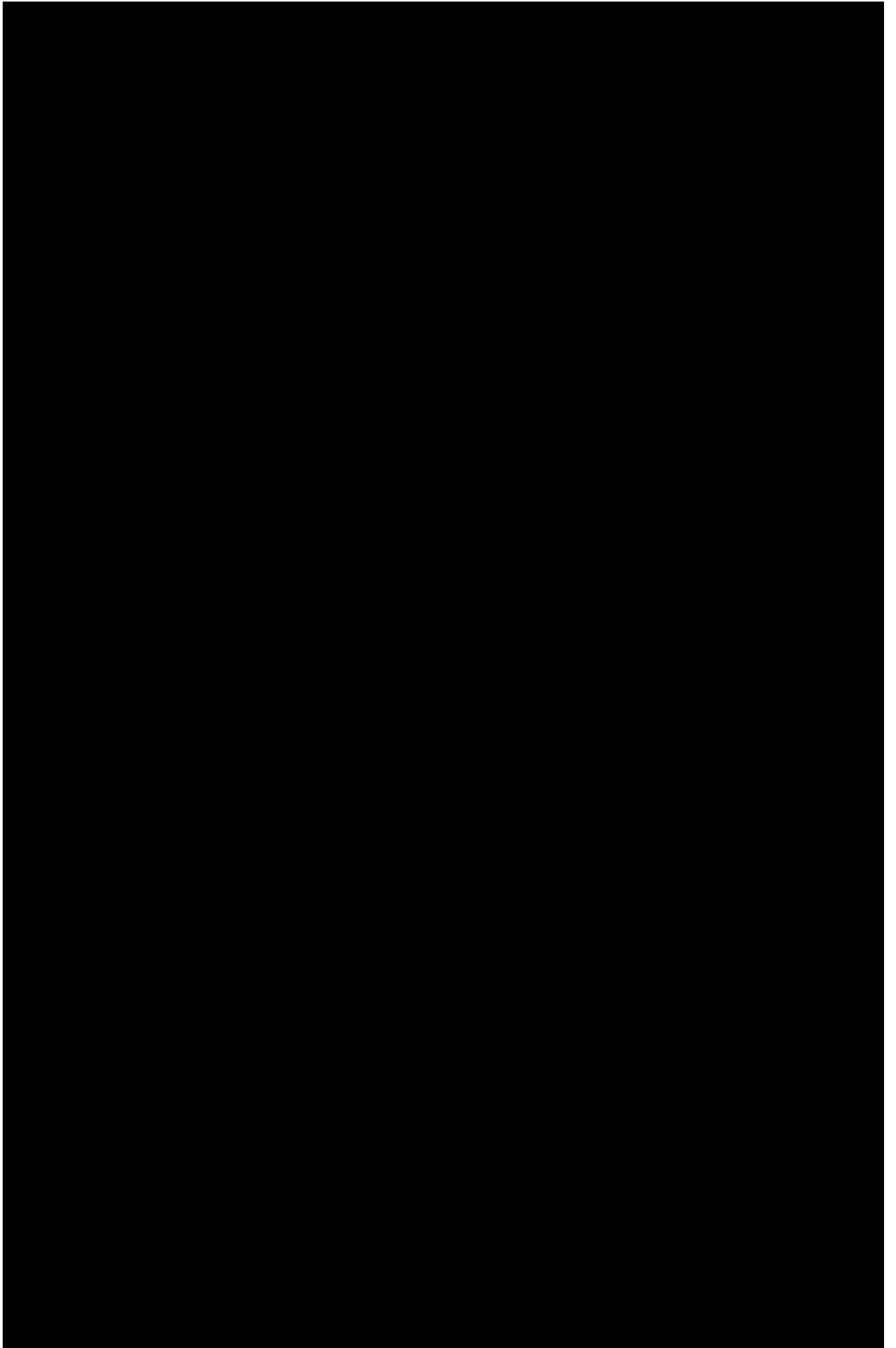
13.10.1995 року народження, який добровільно зайняв посаду (російською мовою) «исполняющего обязанности помощника участкового инспектора полиции отдела участковых инспекторов полиции Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области» у незаконно утвореному правоохоронному органі, **Благодатським Олегом В'ячеславовичем**, 09.10.1993 року народження, та, перебуваючи в окупованому місті Куп'янськ та Куп'янському районі, Харківської області умисно, тобто усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх діянь (дій), передбачаючи їх суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, порушуючи ст. ст. 27, 31, 32, 33, 147 Конвенції та ч. 2 ст. 51, 75 Протоколу I щодо заборони катування або нелюдського поводження щодо цивільних осіб, організували незаконне ув'язнення цивільних осіб в приміщенні ІТТ Куп'янського РВП за адресою: Харківська область, м. Куп'янськ, вул. Харківська, буд. 14, застосовуючи до них жорстоке поводження, катування, з подальшою відмовою визнати таке позбавлення волі або повідомити про долю чи місце перебування цих осіб з метою залишення їх без законодавчого захисту протягом тривалого періоду часу.

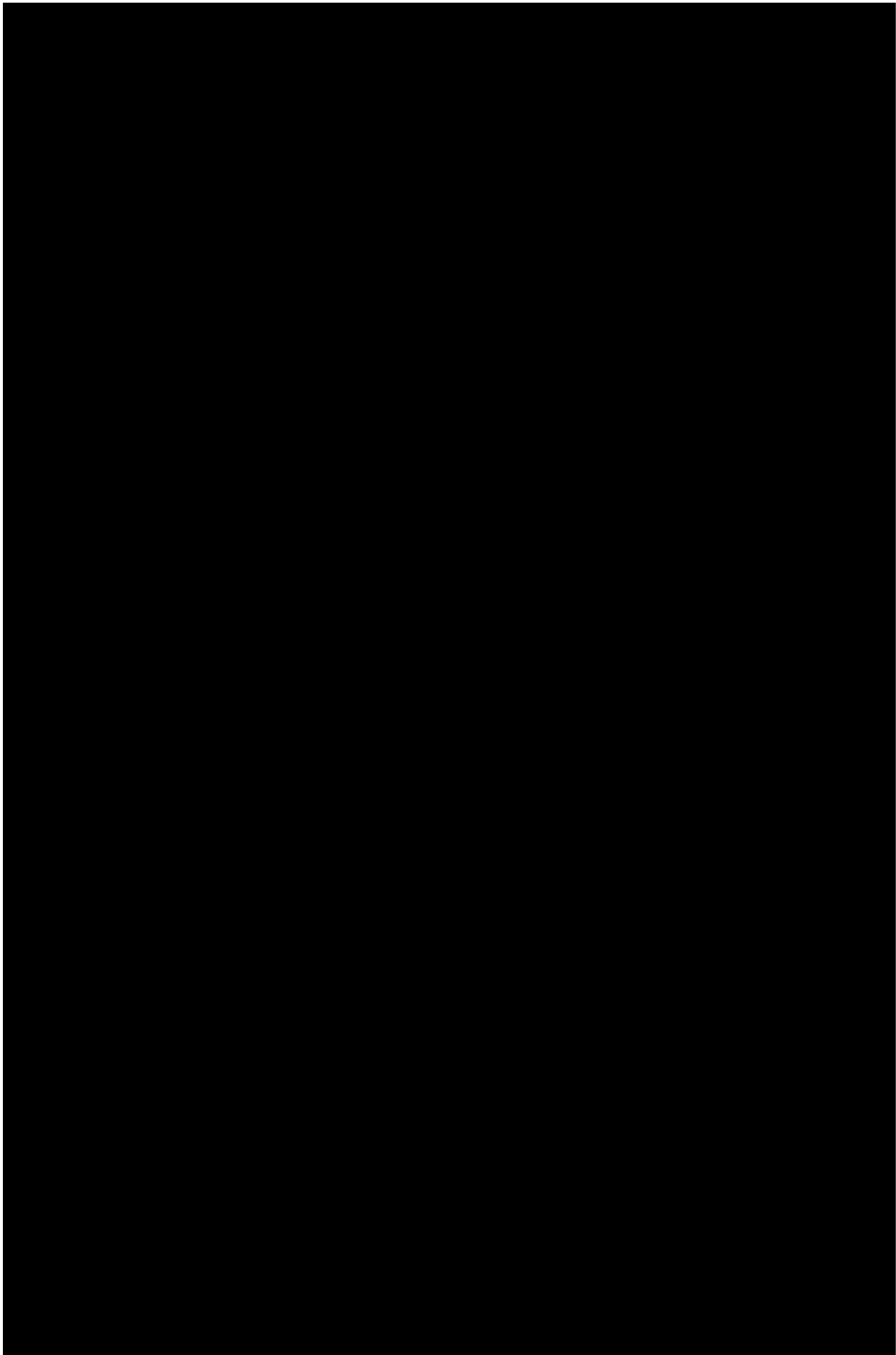
Так, Борисенко В.Л. за попередньою змовою з Лісняком Є.О., Клочковим О.С., Калашніковим В.В., Штець В.І., Лужецьким Д.Я., Шабуніним В.І., Гурею Д.О., Малєєвим Є.В., Мінцем С.С., Лічманом Ю.В., Борисенком В.Д., Сердюком А.С., Вергелесом С.В., Липовим С.А., Куликом М.О., Бабарікіним І.П., Благодатським О.В., та іншими невстановленими особами з числа військовослужбовців ЗС та/чи інших відомств РФ, та/чи підконтрольних РФ збройних формувань, діючи спільно та за попередньою змовою між собою, на виконання наказу невстановлених осіб з числа керівного складу збройних формувань, силових структур, органів окупаційної влади РФ, переслідуючи єдиний злочинний умисел та усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, заздалегідь до моменту виконання, надавши згоду на вчинення злочинів, у невстановлений в ході досудового розслідування період, але не раніше 27.02.2022 та не пізніше 08.09.2022, незаконно затримували (нелегально ув'язнювали) цивільних осіб, яких поміщали до приміщень Куп'янського РВП, зокрема камер ІТТ за адресою: Харківська область, м. Куп'янськ, вул. Харківська, 14, де останні утримувались у виснажливих для людського організму та антисанітарних умовах, обмежувалось надання їжі та води, без надання медичної допомоги. Потерпілим спричинялись тілесні ушкодження шляхом побиття руками, ногами, палицями та іншими предметами, а також електричним струмом. Під час спричинення тілесних ушкоджень, ув'язнених примушували надавати неправдиві відомості про себе та членів сім'ї. Потерпілим систематично погрожували вбивством, затриманням близьких та рідних.

Протягом періоду функціонування вказаної катівні, нелегальному ув'язненню було піддано наступних осіб:

та інших невстановлених в ході досудового розслідування цивільних осіб та військовополонених.

6. Встановлено, що громадянин України **Сердюк Артем Сергійович, 24.11.2003 року народження**, який добровільно зайняв у незаконно створеному правоохоронному органі посаду (російською мовою) «полицейского группы конвойной службы Управления внутренних дел Временной гражданской администрации Харьковской области», у невстановлений в ході досудового розслідування період, але не раніше 27.02.2022 та не пізніше 08.09.2022, перебував на окупованій території Куп'янського району Харківської області, зокрема у м. Куп'янськ.

Так, Сердюк А.С. спільно з Лісняком Є.О., Борисенком В.Л.,

Клочковим О.С., Калашніковим В.В., Штець В.І., Лужецьким Д.Я., Шабуніним В.І., Гурею Д.О., Малєєвим Є.В., Мінцем С.С., Лічманом Ю.В., Борисенком В.Д., Вергелесом С.В., Липовим С.А., Куликом М.О., Бабарикінім І.П., Благодатським О.В., та іншими невстановленими в ході досудового розслідування особами, реалізуючи завідомо протиправний наказ, безпосереднього керівництва, а також інших невстановлених осіб з числа керівного складу збройних формувань, силових структур, органів окупаційної влади РФ, забезпечував режим незаконного утримання нелегально ув'язнених до приміщень Куп'янського РВП, у тому числі і до [REDACTED]

[REDACTED] у неналежних умовах, які відповідають критеріям жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження.

Зокрема, утримання здійснювалося у приміщеннях, які не відповідали встановленим санітарно-гігієнічним нормам та мінімальним стандартам щодо забезпечення достатньої житлової площі на одну особу, без належної кількості меблів, з порушенням температурного режиму, без надання можливості для перебування на свіжому повітрі.

Особам, які незаконно утримувалися, не надавалися засоби особистої гігієни, питна вода та харчування у достатній кількості. Їжа надавалася у незначних обсягах, через тривалі проміжки часу, у брудному посуді та, переважно, складалася з недоїдків, що залишалися після військовослужбовців Збройних сил РФ, або була неякісно приготовленою (недовареною). Конвоювання потерпілих, а саме [REDACTED]

[REDACTED] на допити здійснювалось із заламуванням рук за спину та фіксацією за допомогою кайданків або липкої стрічки.

Потерпілим спричинялись тілесні ушкодження шляхом побиття руками, ногами, палицями та іншими предметами, а також завдання ударів електричним струмом.

Під час спричинення тілесних ушкоджень, ув'язнених примушували надавати неправдиві відомості про себе та членів сім'ї. Потерпілим систематично погрожували вбивством, затриманням близьких та рідних, медична допомога не надавалась. Зазначені дії є порушенням ст. 75 Додаткового протоколу I в частині знущання над людською гідністю.

Отже, Сердюк А.С., усвідомлюючи обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, діючи в його умовах та у зв'язку з ним, розуміючи, що [REDACTED]

договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб (в редакції до 24.10.2024).

Слідчий відділу розслідування злочинів,
учинених в умовах збройного конфлікту,
СУ ГУНП в Харківській області
лейтенант поліції

Дар'я ФАРТУШНА

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурору відділу процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Харківської обласної прокуратури

Микита ДАЛЬОКА

Відповідно до ст. 42 КПК України роз'яснено, що підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Повідомлення про підозру разом із пам'яткою про процесуальні права та обов'язки підозрюваного вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Захисник:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2025 року

« ____ » ГОДИН « ____ » ХВИЛИН

Повідомлення про підозру вручив: